

OFFENTLIGE UDGIFTER 17. august 2019

DEBATINDLÆG

Kære Trump, din amerikanske drøm findes i Danmark

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Her er et par ideer til, hvordan du kan gøre 'America great again'.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Velkommen til Danmark, Donald Trump. Din tid her bliver nøje skemalagt, og du kommer formentlig til at drøne direkte fra diskussioner om arktiske forhold og Rusland til debatter om forsvarsbudgetter og handelsinteresser.

Jeg håber, at du vil benytte chancen til at kigge ud ad vinduet, når du drøner fra det ene til det andet og bemærke det samfund, der udspiller sig udenfor bilens tonede ruder. Det samfund, du kalder socialistisk, og som Det Hvide Hus tilegnede en hel [rapport](#) imod. Det samfund er værd at bemærke, især for en amerikansk præsident. For vi kan noget i Danmark, både når det kommer til levestandard, tryghed og muligheder for at kravle op ad den sociale rangstige, hvis du er født på bunden af samfundet – men også når det kommer til konkurrenceevne, økonomi og rammerne for at drive virksomhed.

” *Vi har opbygget et velfærdssamfund, der giver befolkningen mulighed for at spille sig selv gode – uanset om de er født på den grønne gren eller i gråt beton*

Vi kan hurtigt blive enige om, at den samlede samfundskage er større i USA end i Danmark. Men for det første holder I jo [stort set ikke ferie](#). I Danmark har vi valgt at omsætte en del af velstanden til fritid, og faktisk er det helt normalt at holde 5 ugers ferie om året. For det andet kommer velstanden i Danmark i langt højere grad den brede befolkning til gode. Ifølge [jeres egne tal](#) er realindkomsten for en typisk amerikaner ikke meget højere i dag end for 20 år siden. Den [velstandsfremgang](#), I har haft, har især gavnet de øverste samfundslag og det stigende antal dollarmillionærer.

Sådan er det ikke i Danmark, selvom vi desværre også har oplevet stigende ulighed. I Danmark har også [de fattigste haft indkomstfremgang](#) de seneste 20 år, og der er i det hele taget langt [færre fattige](#) end i USA. Det skyldes bl.a. vores sikkerhedsnet, der sikrer én en indkomst, hvis man er uheldig og mister sit job eller bliver syg. Vi har også omfattende beskæftigelsesindsatser med praktikforløb og uddannelse, der hjælper arbejdsløse til at genvinde grebet om arbejdsmarkedet.

” *Et højt BNP siger ikke meget alene. For den enlige mor med lav indkomst kan ikke betale sin læge, sine børns uddannelse eller smøre deres madpakke med et højt BNP. Fordelingen af velstand er helt afgørende*

Du sagde i din '[State of the Union'-tale](#) sidste år, at der aldrig har været et bedre tidspunkt at leve den amerikanske drøm. At hvis man bare arbejder hårdt og tror på det, kan man blive, hvad man vil. Men kære Trump, det er mere sandt i Danmark end i USA. Forældres uddannelse har mindre betydning for danske børns [uddannelseschancer](#), end det er tilfældet i USA – [det samme har størrelsen på farmands bankbog](#). Mens det tager fem generationer, før en lavindkomstfamilie kommer op på gennemsnitslønnen i USA, tager det kun to generationer i Danmark [ifølge OECD](#).

Du får sikkert gåsehud af tanken om indkomstskatter, der kan kravle op i nærheden 50 pct. Men sandheden er, at vi får rigtig meget for pengene. Vi har opbygget et velfærdssamfund, der giver befolkningen mulighed for at spille sig selv gode – uanset om de er født på den grønne gren eller i gråt beton. I Danmark er det gratis at tage en uddannelse. Det er gratis at blive behandlet på hospitalet. Der er store offentlige tilskud til at få passet børn. Og man kan få overførsler, man kan leve af, hvis man er syg eller arbejdsløs. Hele [27 pct. af danskernes forbrug sker gennem offentlige velfærdstilbud](#) – og de mange statsfinansierede ydelser er med til at udligne forskelle i befolkningen og sikre en større lighed i chancer.

Nu tænker du måske, at høje skatter, høje ydelser og en stor offentlig sektor da ikke kan være godt for økonomi og erhvervsliv? Det går faktisk glimrende. Hvis du ser på diverse opgørelser for konkurrenceevne og '[doing business](#)', ligger Danmark højt. Faktisk i flere tilfælde højere end USA. Danmark er blandt [verdens rigeste lande](#) og ligger samtidig i superligaen, når det kommer til sociale fremskridt målt på basale behov, grundlæggende velfærd og borgeres rettigheder og muligheder, som det er kortlagt i [The Social Progress Index](#).

Et højt BNP siger ikke meget alene. For den enlige mor med lav indkomst kan ikke betale sin læge, sine børns uddannelse eller smøre deres madpakke med et højt BNP. Fordelingen af velstand er helt afgørende. Derfor lever amerikanske drøm bedre i Danmark end i USA.

Bragt i Berlingske d. 17. august 2019.